

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010013
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Blažová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1614010013.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Blažovej a sudcov Mgr. Marcely Kosovej a JUDr. Kamila Ivánka v trestnej veci obžalovaného D. T. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. j/ Tr. zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku samosudkyne Okresného súdu Malacky z 08.09.2014 sp. zn., 3T 4/2014, na neverejnom zasadnutí konanom 13. mája 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por, z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudkyne Okresného súdu Malacky z 08.09.2014 sp. zn. 3T 4/2014 bol obžalovaný D. T. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1., ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojich synov Jaroslava T., nar. XX.XX.XXXX, P. C., nar. XX.XX.XXXX a J. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., K. W., R. XXX, vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 zákona o rodine, deklarovanej mu i rozsudkom Okresného súdu Malacky spisovej značky 8P/292/2009 zo dňa 17.03.2011, právoplatným dňa 23.04.2011, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu každého zo synov vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona v danom čase mesačne vopred vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám starej matky U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., P. č. 1226/78, prechodne bytom G., K. W., R. 749, si túto povinnosť neplnil od 30.10.2012 až doposiaľ, s výnimkou úhrad obvineného poskytnutých prostredníctvom ďalšej osoby vo výške 69 €, ako aj úhrady výživného poukázanej obvineným v mesiaci január 2014 vo výške 30,-€, v dôsledku čoho mu vznikol od 30.10.2012 až doposiaľ na výživnom dlh voči oprávnenej osobe Helene C. vo výške najmenej 1 603,83 €, pričom v rozhodnom období nepoberal žiadne štátne sociálne dávky, od roku 2012 bol spolu posudzovanou osobou pre účely poberania dávky v hmotnej núdzi a príspevkov, nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, peniaze na živobytie si zabezpečoval brigádnickou nevidovanou prácou spoliehajúc sa na nepreukázanie výšky príjmov, navyše tak konal aj napriek tomu, že bol trestným rozkazom Okresného súdu Malacky spisovej značky 1T/24/2011 zo dňa 28.02.2011, právoplatným dňa 11.03.2011 odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Za to mu bol uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný D. T. a to podaním doručeným Okresnému súdu Malacky 03.11.2014 a podaním z 01.04.2015. V písomne odôvodnených podaniach uviedol, že vyjadrenia uvedené v rozsudku sa nezakladajú na pravde a navrhol vypočuť svedkyne U. C. a E. W..

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pri tom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že v uvedenej trestnej veci bol vydaný trestný rozkaz dňa 26.02.2014, proti ktorému si obžalovaný podal v zákonnej lehote odpor, pričom následne bolo nariadené hlavné pojednávanie samosudkyňou na deň 21.07.2014, ktorého hlavného pojednávania sa obžalovaný nezúčastnil, pretože bol ospravedlnený jeho družkou a bol nariadený nový termín hlavného pojednávania na deň 08.09.2014. Doručenie predvolania obžalovaný prevzal 28.07.2014 a dňa 05.29.2014, bolo doručené okresnému súdu ospravedlnenie obžalovaného s tým, že žiada, aby hlavné pojednávanie bolo vykonané v jeho neprítomnosti. Súd prvého stupňa vykonal teda hlavné pojednávanie 08.09.2014 v neprítomnosti obžalovaného D. T., čím porušil ustanovenie § 252 ods. 2 Tr. por.

Podľa § 252 ods. 2 Tr. por. v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a prítom

- a) Obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný
- b) Obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátanom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetovania alebo skrátaného vyšetovania
- c) Obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený
- d) Obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Pri skúmaní podmienky, či vec možnosť spoľahlivo rozhodnúť aj bez prítomnosti obžalovaného, treba vychádzať z povahy veci, z jej závažnosti, ako aj z toho, či bez výsluchu obžalovaného na hlavnom pojednávaní a bez jeho súčinnosti pri dokazovaní bude možné náležite zistiť skutkový stav, teda v takej kvalite, ktorá vylúči dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie súdu .

Trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. je výnimočný v tom, že môže byť obžalovaným páchaný aj po podaní obžaloby práve pre tento trestný čin. Vyplýva to z ustanovenia § 122 ods. 13 Tr. zák. podľa ktorého, ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok, to neplatí ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa, alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

Z uvedeného vyplýva, že súd musí po podaní obžaloby pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. vždy vykonať na hlavnom pojednávaní dokazovanie nielen k neplneniu vyživovacej povinnosti obžalovaného do podania obžaloby, ale aj po tomto okamihu. Treba si uvedomiť, že k plneniu či neplneniu si vyživovacej povinnosti v čase po podaní obžaloby musí byť obžalovaný vypočutý, preto, že inak by mu bola upretá možnosť vyjadriť sa k obvineniu, a tým porušené právo na obhajobu.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. por. obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu.

V prípade konania o trestnom čine podľa § 207 Tr. zák., keď súd upravuje skutok predĺžením času jeho spáchania o čas po podaní obžaloby a zvýšením sumy dlžného výživného o sumu po podaní obžaloby, koná o časti skutku, ku ktorej obžalovaný doposiaľ nebol vypočutý. Bez výsluchu obžalovaného súd

nemôže náležite objasniť objektívnu ani subjektívnu stránku skutkovej podstaty tohto trestného činu, preto platí, že ak súd koná hlavné pojednávanie o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák., vzhľadom na jedinečnosť tohto trestného činu, vyplývajúcu z ustanovenia § 122 ods. 13 Tr. zák. súd spravidla nemôže vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného podľa § 252 ods. 2 Tr. por., pretože ak obžalovaný neplní svoju vyživovaciu povinnosť aj po podaní obžaloby, musí mať obžalovaný možnosť sa vyjadriť k tejto časti skutku, tak ako to predpokladá ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por. Ak sa tak nestane, nielenže dôjde k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu, ale tiež vzniknú vážne pochybnosti o priebehu skutkového deja. V prejednávanej veci okresný súd upravil skutok tak, že časť jeho spáchania vymedzil od 30.10.2012 až doposiaľ (správne malo byť uvedené do 08.09.2014), kedy bol vyhlásený rozsudok. Upravil však výšku dlžného výživného na čiastku 1.603,83,- € (v obžalobe 1.034,10,-€). Postupom súdu bolo porušené právo na obhajobu, pretože obžalovaný nemal možnosť vyjadriť sa k obvineniu, v dôsledku čoho skutkový stav v žiadnom prípade nebol náležite zistený, pretože súd nezistil dôvody, prečo si obžalovaný neplnil svoju vyživovaciu povinnosť aj v čase po podaní obžaloby.

Okresný súd bude preto povinný vykonať hlavné pojednávanie od začiatku za prítomnosti obžalovaného a tak mu dať možnosť vyjadriť sa k veci, a to aj k časti skutku po podaní obžaloby, ako aj k úhrade dlžného výživného. Až po takto riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní bude môcť okresný súd vo veci opätovne rozhodnúť, ak medzitým obžalovaný nevyužije ustanovenie o účinnej lúťosti podľa § 86 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Krajský súd zároveň dáva súdu prvého stupňa do pozornosti zásadu zákazu zmeny k horšiemu, pretože odvolanie v predmetnej veci nebolo podané v neprospech obžalovaného.

So zreteľom na uvedené, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.